

Calles odgovoril episkopatu. — Ninčič potuje v Varšavo.

VODITELJI MEHIŠKE CERKVE SO POVEDALI PREDSEDNIKU, DA NE SPREMEMIJO SVOJEGA STALIŠČA. ZED. DRŽAVE REŠILE MEHIKO SUŽNOSTI. — NOVA STRANKA, KI BO ZAHTEVALA V KONGRESU SPREMEMBO NOVE POSTAVE.

Mexico City, Mehika. — Mehikiški predsednik P. E. Calles, je pismeno odgovoril mehiškemu episkopatu, kar je celo situacijo popolnoma spremenilo. Politična stranka, oziroma kombinacija strank, ne zastopa večine mehiškega ljudstva, to je ena točka, kateri nasprotujejo katoličani.

Ko so se nedavno nahajali pri mehiškemu predsedniku Callesu škof Diaz in drugi voditelji katoličanov, jim je predsednik rekel, naj predložijo svoje zahteve kongresu in tozadevnemu sodišču, kakor se sliši, se bodo prizadevali po temu nasvetu ravnati.

Škof Diaz je pri tej priliki tudi povdarjal, da po naročilu sv. očeta, katoličani v Mehiki, ne smejo s cerkvenimi opravili začeti, kakor to zahteva vlada. Škof Diaz pravi, da je upanja, da se bo prišlo mirnim potom do sprave.

Snuje se nova stranka, ki bo imela nalogo izposlovati od kongresa spremembo nove postave, po kateri vlada preganja katoličane, pa tudi spremembo drugih postav, ki so proti osebnim svobodam.

Prof. Victoriano Salado Alvarez, je v nekem listu napisal članek, v katerem med drugim pravi tudi to-le: Dasiravno se sliši le hujškanje proti Ameriki, da le čaka na priliko, kadaj bo mogla naskočiti in se polastiti kontrole nad oljnimi vrelci, vendar Zed. države vpoštevajo Mehiko, kot deželo enako vredno z drugimi. Poleg tega tudi naglašajo profesor, da bi bila lahko Amerika vzela Yucatan, a ni hotela, lahko bi si bila prilastila veliko ozemlja, do kar je bila opravičena po tozadevnih pogodbah, a tega ni storila, s tem je rešila velik del mehiškega ljudstva sužnosti. Poleg tega tudi člankar navaja dogodek iz leta 1847, ko je imela Amerika na razpolago, da bi se bila polastila cele Mehike. Vspričo vsega tega, se pa še vedno dobijo ljudje, ki se poslužujejo žaljivih besedi na dram Ameriki.

NOVO ZLO, NA RAČUN PROHIBICIJE.

New York, N. Y. — Od kar vlada po Zed. drž. prohibiciji, je število onih, ki se poslužujejo strupov, kakor morfija in kokaina, naraslo za 700 odstotkov. Ječe so zdaj prenašalniki ljudi, ki bi sicer bili dobri državljani, odkar pa vlada prohibicija, se je veliko mladine podalo gori omenjenim strupom.

Leon C. Weinstock, N. Y., newyorški komisar državne jetnišnice, ki se je baš povrnil s potovanja po Evropi, je rekel, da mu je pred petimi leti eden izmed tistih, ki so pomagali, da je prišel Volsteadov zakon v veljavo, dejal, da bo videl po petih letih, kaj je naredila prohibicija, kajti takrat bodo ječe prazne. Kako se je moč zmotil, danes so ječe tako polne, kakor še nikoli prej in vse to gre na račun — prohibicije.

S KONVENCIJE KSKJ.

Staro ime Jednote ostane. — Gl. odbor nekoliko povečan. Jednota dobi poseben finančni odsek, ki bo skrbel za investiranje. — Rok bolniške podpore se podaljša.

Pittsburgh, Pa. — (Izv.) —

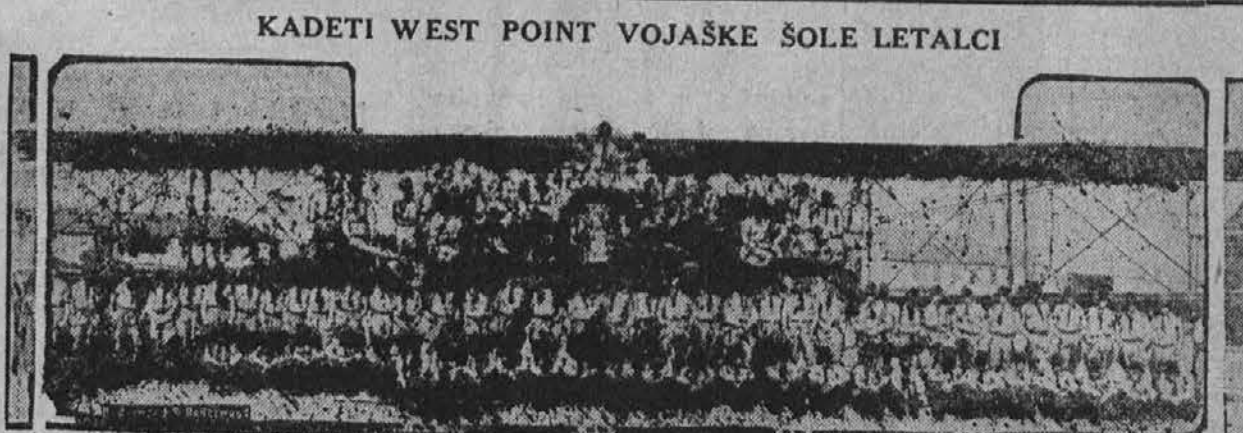
Vprašanje jednotnega imena je prišlo na površje zadnji četrtek. Debata je bila kratka a živahna, nakar je šlo na glasovanje, ki se je vršilo poimen-sko. Za predlogo je glasovalo 89 glasov in proti 93. Tako torej je zmagalo staro ime.

V glavnem odboru je nekoliko sprememb. Mesto tretjega podpredsednika je odpravljeno. Ravnotako je odpravljen pravilni odbor, kateri bo pa sedaj združen s porotnem odborom in bo štel 5 članov. V njegov delokrog bo spadalo delo porotnikov in delo pravnega odbora. Odboru pa je dodan poseben finančni odsek, ki bo imel v rokah vse investiranje jednotnega denarja.

Konvencija se sedaj bavi s pravili. V pravilih je več preuredb, ki so potrebne sedanemu poslovanju jednote. Radi nekaterih točk in dodatkov v pravilih vladajo prav živahne razprave, kar je znamenje, da se delegacija vrlo dobro zana na to, kar je tudi njena dolžnost.

V četrtek večer je zboroval oni oddelek delegacije, ki zastopa one društva, ki spadajo v centralizacijo. Zborovanje je bilo zanimivo in zlasti finančno poročilo tega oddelka je dokaj zadovoljivo. Centralizacijska blagajna ima nad 14 tisoč dolarjev in od zadnje konvencije stalno napreduje. Zastopniki centralizacijskih društev so sklenili in odobrili predlog, da se rok plačevanje bolniške podpore podaljša za šest mesecev. Sedaj bodo člani zavarovani za bolniško podporo v centralizacijskem oddelku dobivali šest mesecev polno podporo za kolikor so že pač zavarovani. Po preteku 6 mesecev pa se bo plačevala eno leto t. j. 12 mesecev polovična podpora. Rok polovične podpore je torej podaljšal za celih šest mesecev.

Vprašanje jednotnega doma pride na vrsto, ko konvencija zgotovi revizijo pravil. V sredo popoldne je bilo zborovanje prekinjeno. Gl. uradniki in delegacija si je to popoldne ogledala glavno Heinzovo tovarno za konzerviranje kislih kumar, fižola, "kečupa", "mustarda" in mnogo drugih različnih stvari, ki se jih prodaja konzervirane po grocerijskih prodajalnah širom Amerike in vsega ostalega sveta. Ko smo ogledali vse velikanske prostore Heinzove tovarne, ki se nahaja na severni strani mesta Pittsburgh, je nas vodnik popeljal v veliko obednico, kjer so postregli pri lepih mizah delegaciji naprvo

KADETI WEST POINT VOJAŠKE ŠOLE LETALCI

Predno zapustijo kadeti šolo za častnike v West Point, morajo biti tudi poučeni v letalstvu. Na sliki vidimo skupino letalcev, West Point kadetov, ki so baš dokončali svoje trenajo na Mitchel letalnem polju.

PILSUDSKI POSTAJA PREVIDEN.

Poljski diktator odstavlja od službe sumljive častnike, da bi ne prišlo zopet do revolucije. — Poljsko-jugoslovanski pakt.

Varšava, Poljsko. — Maršal Pilsudski, poljski diktator, je dokončal svoje delo, ki je bilo potrebno, da se prepreči izbruh nove revolucije. Odstavil je od vojaške službe vse višje častnike, katere je nadomestil z možmi svoje legije, katerim zaupa. Med odpuščenimi vojakmi so Poljaki, ki so služili pod Avstrijo, Nemčijo in bivšjo Rusijo.

Dasiravni so odstavljeni možje Poljaki, ki ljubijo svojo domovino, vendar je videl Pilsudski v njih neko mržnjo do nove vlade, radi previdnosti je na njih mesta postavil svoje pristaje.

Poljska kaže veliko prijateljstvo Jugoslaviji. Nedavno se je med obema državama sklenila nova prijateljska pogodba, zunanji minister Jugoslavije dr. M. Ninčič, bo to prijateljstvo še bolj potrdil, ko bo šel meseca septembra na obisk v Varšavo.

z okusno paradižnikovo juho, ki jo Heinzova tovarna izdeluje, nato z okusnimi makaroni in fižolom, ki je tudi produkt Heinzove tovarne, in nato z okusno kavo. Po tem izbornem okrepčilu pa so vso delegacijo pred veliko tamošnjo pisarno slikali.

V sredo večer pa je pittsburghska naselbina priredila v počast delegaciji slavnosten banket. Velika dvorana Kranjsko-slovenskega doma je bila polna gostov in občinstva. Nastopili so razni govorniki kot Mr. Grdina, Mr. Zalar, Rev. Škur, Mr. Zbašnik, Mrs. Prislund in še več drugih. Bil je prav prijeten večer. Za lepo petje na tem banketu pa je skrbelo domače slov. pevsko društvo "Prešeren", ki je nastopilo z več jako lepimi peskimi točkami. Nastopil je parkrat tudi mladinski tamburaški klub.

Slovenska naselbina v Pittsburghu izkazuje zbrani delegaciji najpriskrbejšo gostoljubnost. Vsakdo je odnesel iz te naselbine najboljše utise in najprijetnejše spomine.

Poročevalec.

Širite in agitirajte vsepovsod za Amer. Slovence!

KRIŽEM SVETA.

Pariz, Francija. — Objavljena je statistika o vsoti, katero Amerikanci potrošijo v Franciji, kamor tako radi zahajajo na razvedrilo. Lansko leto je bilo tam na obisku 220.000 Amerikancev, kjer so pustili nič manj kot \$226,150,000. Od obiskovalcev je bilo le 2 odst. milijonarjev, ki so potrošili vsak po \$5000.

Chicago, Ill. — Tudi policijski avtomobili niso varni pred chikaškimi rokomavharji. Ko se je saržent P. Cooney, dektektiv, nahajal v neki kavarni, kjer je iskal nekega zločinca, mu je med tem časom nekdo izmaknil avtomobil, s katerim se je neznankom odpeljal.

Pariz, Mo. — V nedeljo, dne 15. avgusta sta se prvič videla, v četrtek sta že dobila licenco za poroko, ljubezen na prvi pogled; to sta, Luther Sebastian, star 26 in nevesta Mrs. Lucy Greenup, vdova, stara ni več kot 72 let.

Joliet, Ill. — Waren Sanders, jetnik v okrajni ječi, ki je umoril svojo ženo in taščo, zakar je dobil dosmrtno ječo, si je sam končal življenje. Našli so ga v svoji celici, na pasu obešenega.

Saranac Lake, N. Y. — Iz države New York poročajo, da je nastopila, seveda le začasno, zima. V Adirondack gorovju je padlo živo srebro neverjetno nizko, prebivalstvo se zavija v suknje.

Bari, Italija. — Semkaj sta prispela dva italijanska poslanca, ki sta se nedavno mudila v Šebeniku, kjer so ju pa Jugoslavlani napadli. Poročilo pravi, da ju je množica prisilila, da sta odstranila iz gumbnice fašistske znake. Pravita tudi, da ju je jugoslovanska oblast ščitila, a ukazala jima je, vrniti se v domovino. — (Zob za zob.)

Belgrad, Jugoslavija. — Pašičeva bolezen se je obrnila na slabše, ni upanja za njegovo okrevanje.

MESTO V PLAMENU; UPORNIKI SE UMIKAJO.

Managua, Nicaragua. — Uporne čete so se umaknile iz mesta Quezalguaque, predno so odšle, ko mesto zapalile, ki je deloma uničeno. Tukaj se je tudi nahajala velika žganjar, kjer so dnevno skuhal velikansko množino žganja, ki pa je danes pogorišče. Župan mesta in več prebivalcev so uporniki ubili. Vladne čete so pobile mnogo upornikov; vladna kliče novince pod orožje.

SMRTNA NESREČA NA JEZERU.

V bližini Erie, Pa., se je parnik potopil; trije mornarji postali žrtve valov. — Vihar na jezeru, kakršnega še ne pomnijo.

Cleveland, O. — Trije mornarji parnika Howard S. Gerken so utonili, ko se je njih ladja potopila v enem izmed najhujših viharjev kar jih še pomnijo v Erie jezeru. Nesreča se je zgodila šest milj od Erie, Pa.

Prevoznik čoln Maitland iz Ashtabula, O., je rešil 16 moških iz ponesrečenega parnika.

Tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o viharjih, zlasti iz vzhodnega dela jezera.

PREMOGARJI V ANGLIJI SE VRNEJO NA DELO.

London, Anglija. — Od tukaj prihaja poročilo, da se je več kot 8000 premogarjev, ki so bili že 16 tednov na stavki, javilo, da so pripravljeni zopet prijeti za delo. To si nekateri tolažijo kot konec stavke. Ponudba lastnikov za sedem in pol urno delo je zvalilo tisoče, da so pri volji podpisati novo pogodbo.

To je namreč poročilo, ki je prišlo od strani kapitalistov, kako pa je v resnici, bo pokazala bližnja bodočnost. Goto-vo je, da premogarji silno trpe, nekateri so prodali vse svoje pohištvo in ležijo na golih tleh, da imajo za kruh, toraj ni čuda, ako so res pri volji vrniti se na delo. Nikakor pa se ne sme trditi, da je to že konec stavke. Konec stavke ne sme biti preje, dokler ne bodo premogarji obračunali s svojimi zatratili.

SMRTNA KAZEN NA KITAJSKEM ZA ŠPEKULANTE.

London, Anglija. — Semkaj je prišlo poročilo iz Tokio, da je mandžurski vojni lord izdal povelje za usmritev 12 bankirjev, ki so si nakopičili bogastvo s špekulacijo. Povelje se je takoj izvršilo, med žrtvami je sedem milijonarjev.

SMRTNA NESREČA NA LOVU.

Noblesville, Ind. — Russell Hoyt, star 14 let, se je nahajal na lovu. Utrujen sede na skalo, da se nekoliko odpočije, pri tem pa tako trdo udari s puško ob kamen, da se sproži in naboj dečku odtrga glavo.

Iz Jugoslavije

ODKRITJE SPOMENIKA KRALJU PETRU I. OSVOBODITELJU V KRANJU. — KRALJ IN KRALJICA PRISTVOVALA ODKRITJU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Podrobnosti o slavnosti.

Odkritje spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v nedeljo, dne 1. avg., se je izvršilo na najslavesnejši način. Od blizu in daleč, iz vse Goranske, iz Ljubljane, iz vseh krajev Slovenije in tudi od drugod so prihitali tisoči in tisoči, da počaste spomin velikega kralja ter manifestirajo svoja patrijotična čustva, zvestobo domovini Jugoslaviji in vdanost kraljevski rodbini Kara-gorjevičev.

Mesto Kranj se je odelo za to svečanost v slavnostno obleko. Ni je bilo hiše, s katere bi ne vihrale državne in slovenske trobojnice, kranjski meščani so okrasili okna svojih domov z zastavicami in girlandami zelenja, nadvse bogato pa je bil okrašen trg pred Narodnim domom, kjer je postavljen spomenik kralja Petra I.

Že v soboto večer so dospeli v Kranj mnogi gosti, a njihovo število je v nedeljskih dopoldanskih urah naraslo v ogromno množico. Okrog 15,000 ljudi se je gnetlo ta dan v Kranju! Vse ceste, ki vodijo v Kranj, so bile od zgodnjih ur polne najrazličnejših vozil, okrašenih vozov s kmečkim ljudstvom v narodnih nošah, avtomobilov, kočij, koles in avtobusov. V Kranju še nikdar ni bilo zbranih toliko ljudi.

Posebno slikovit je bil pogled na številne prapore društev, orlovskih, sokolskih, gasilskih in drugih. Zadaž za kordonom ognjegasev, ki so vzdrževali red, kakor tudi na vseh cestah, ki so vodile k slavnostnemu prostoru, so se trle ogromne množice prebivalstva. Pogled na vse te slikovite množice je bil naravnost veličasten.

Točno o pol 12. sta se pripeljala ob grmenju topičev po cesti z blejske strani dva dvor-na avtomobila. V prvem sta bila kralj Aleksander in kraljica Marija, v drugem pa kraljev prvi adjutant general Had-žić in ordinančni oficir major Pogačnik. Ko sta se avtomobila ustavila ter je kraljeva dvojica s svojim spremstvom izstopila, je ogromna množica izbruhnila v vihar ovacij.

Kralj je bil oblečen v svojo generalsko uniformo, kraljica pa v narodno nošo brhke Goranske z zlatovezeno avbo na glavi.

Učenka 4. razreda dekliške šole v Kranju Lea Saboty je v spremstvu dveh tovarišic izročila kraljici s kratkim nagovorom, v katerem je povdarjala vdanost in ljubezen šolske mladine napram kraljevski družini, krasen šopek, ki ga je kraljica radostno sprejela. Nato sta se kralj in kraljica med špalirjem deklic, ki so sipale pred njima cvetje, podala s svojim spremstvom v paviljon.

Po odkritju spomenika se je vršila ljudska veselica. Cela slovesnost je lepo potekla in bo še dolgo ostala v spominu vdeležencem. Smolo je imela

le Orjuna, kateri ni bilo dovoljeno blizu.

Razne nesreče.

V četrtek 5. avg. je bil v Mariboru dan raznih nezdod in nesreč. Skrabar Anton, 84letni starček, ki stanuje v Jože Vošnjakovi ulici, si je zlomil nogo v svoji sobi. Ker je popolnoma slep, je neprevidno stopil, padel in počila mu je kost na levi nogi. — Nogo si je zlomila tudi 46letna soproga železničarja Marija Breznik iz Krčevine. — Otroška surovost je povzročila težko poškodbo na 11letnem šolarju Edi Kampiču iz Smetanove ulice. Šel je nabirat travo za kunce. Ulični fantalini so ga napadli in eden ga je s tako silo vrgel ob tla, da si je zlomil in izpahnil desno roko. — Kurjač državne železnice Ivan Tomažič se je ponesrečil na glavnem kolodvoru ter si zlomil rebro. — Rešilni oddelek je vse ponesrečence prepeljal v bolnišnico, nudil pa je v svoji ambulanti prvo pomoč pri številnih poškodbah lažjega značaja, ki so se omejevalne druge pripetile. Med temi je delavec Ivan Gomilant iz Kamnice. Ko je šel zjutraj na delo v Maribor, ga je napadla njegova sosedica s krampom ter mu prizadela precej nevarno rano na glavi. Ni pa hotel povedati, iz kakšnega vzroka ga je sosedica premlatila.

Riziko dela.

Pri "Dravi" v Melju zaposleni 18 letni delavec Viktor Malinšek je prišel preveč blizu stroja, pri katerem je bil zaposlen. Transmisija mu je zagrabila desno uho. Odrhala mu je uho in še precejšen del obraza. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

Pregnanje učiteljev.

Šolska vodstva so zopet prejela poziv, da morajo vsi slovenski učitelji ponovno položiti izpit iz italijanskega jezika, in sicer tokrat pismeno in ustno v prvi polovici avgusta.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.50
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00

100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 35.75

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČESARK

435 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00
Za celo leto 3.00
Za pol leta 1.50

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe: For one year 6.00
For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg našega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Socializem.

Kakor znano imamo dva socializma na svetu. Eden je brezverski, drugi je krščanski. Okrog prvega se zbirajo vsi, ki so zavrgli vero v Boga in hočejo tudi iztebiti vero iz ljudskih. To pokazuje njih delovanje na vse njihovih poljih.

Krščanski socializem pa deluje v krščanskem duhu. Potejuje se za pravice delovnega ljudstva, a uči tudi človeško družbo evangelij Kristusove ljubezni. Krščanski socialisti se predbro zavedajo, da vse kar človek stori brez Boga, nima na sebi pečata trajnosti, ker ne nosi božjega blagoslova. Je stavba zidana na pesek.

V Evropi imenujejo brezverske socialiste "social demokrate" — katoliški delavci pa so organizirani v vrstah krščanskih socialistov. Tako vidimo dva tabora. Eni gredo z Bogom — drugi brez Boga in istega zametujejo.

Brezverski socialisti imajo v vseh deželah parolo: "Vera je zasebna stvar." Iz tega sledi, da vera v javnem življenju nima mesta, ona ne sme biti sila, ki bi uravnavala javno življenje. To pravico ima po mišljenju brezverskih socialistov samo brezverstvo. To je temeljna zmotna naših brezverskih socialistov, in že samo ta zmotna dela brezverski socializem nesposoben za to, da bi rešil socialno vprašanje ter da bi poboljšal položaj delavskih slojev.

Nevra je nesreča za vsakega človeka, za kapitalista ravno tako, kakor za delavca. Neveča tira v nesrečo cele stanove, stan izobražencev ravno tako, kakor stan delavcev in farmarjev. Brezverski socializem hoče delavski stan natirati v to nesrečo, in v tem je dokaz, da on ne dela v blagor delavskih slojev.

Brezverski socializem ali socialna demokracija ima za seboj zgodovino kakih 70 let. A vsa ta dolga leta ni ničesar stvarnega, res in stalnega dosegel ali storil za prosep in napredek delavcev. Vsled svojega negativnega progama, ki samo hoče odpraviti zasebno lastnino, ne vedo, kaj bi postavil na njeno mesto, je nezmožen, da bi kaj pozitivnega storil za gnetni blagor delavskih slojev.

Da bi pokrtil to svojo nesposobnost in svoj popolni neuspeh razpihava brezverski socializem v dušah tistih zasleplencev, ki se verujejo njih besedam in obljubam, versko mržnjo in sovraštvo zoper vero. Njih strastna borba je naperjena zoper katoliške cerkve.

Velika nedoslednost brezverskih socialistov je tudi to, da odpirajo svoja usta zelo na široko o svobodi. Pravijo: "Vera je zasebna stvar." Pod to parolo se razume kaj ne, če je vera zasebna stvar, potem lahko vsak veruje, kar hoče in ima popolno svobodo izvrševati svoje verske dolžnosti. Pa, če ta socializem ogledamo od bližje v njegovi praksi, vidimo, da med trditvami: "Vera je zasebna stvar" in "svoboda vsem," pa med resnično prakso in udeleževanjem zija velikanski propad, ki nikakor ne "stima" skupaj. Na eni strani odpirajo na široko svoja usta, da vera je zasebna stvar in da svoboda se mora pustiti vsem. Na drugi pa te "zasebne stvari" niti en sam dan ne puste pri miru, še manj pa so za kako svobodo onih, ki so versko prepričani. Kdor to dobro prouči, ta pride do prepričanja, da v kolikor se tiče socializem glede programa za izboljšanja delavskega položaja, je socializem izpeljav deloma. Nikdar in nikakor pa ne v drugih zadevah, v katerih se utika in zaletuje v najnaravnejše pravice človeka. Tukaj pa brezverski socializem laže na vsa usta, ker na eni strani trdi o "zasebni stvari" in "popolni svobodi," a vsega tega v najmanjši meri ne privoščijo ljudem verskega prepričanja. To o teoriji in praksi brezverskega socializma.

Ako pa pogledamo še na posamezne voditelje in njih karakterje pri udeleževanju brezverskega socializma pa mora vzeti vsakemu poštemu mislec še vsako preostalo trohico dobre volje do njihovega socializma.

Saj vidimo dnevno, kako ravno isti, ki prej govorijo na vsa usta o svobodi, potem uvajajo najstrožji tiranizem in absolutizem. Kdor pazno zasleduje vse to in motri vse s zdravim razumom, mora zgubiti zadnjo uho svoje naidušenosti za brezverski socializem. Taka je slika brezverskega socializma. — n.

POZDRAVI NAŠIH MILIH GOSTOV S PARNIKA.

Na parniku Olympicu, 6. avg. 1926.

Predno stopimo na evropska tla, pošiljamo potniki iz starega kraja vsem ameriškim prijateljem najpriščneje pozdrave. Jasno nebo in kakor zrcalo mirno morje se kaj ujemata z ljubimi spomini, ki zanašajo naše misli v prijazno in gostoljubno novo domovino. Ne bomo mogli vračati z enakim, zato še enkrat kličemo: Bog povrni!

PISMO S POTA.

Kansas City, Kans.

Pred par dnevi sem dospel prvokrat v to naselbino, ki je sicer majhna in marsikateremu rojaku po širni Ameriki prav malo znana, vendar po svojih delavnih in požrtvovalnih rojakih v gotovih ozirih, presega marsikatero veliko naselbino.

Ogledal sem si krasno stavbo nove cerkve, ki je napravljena po najmodernejših načrtih in bo kmalu zgotovljena. Ta cerkev bo res nekaj veličastnega ter po svojem mišnem slogu kar se tiče zunanosti in notranjosti presega vse slovenske cerkvice, ki sem jih imel priliko do sedaj videti po mojem obširnem potovanju po Ameriki. Tudi kar se tiče prostora, boljše ga si ne bili mogli zbrati. Stoji na zasebnem bloku, na katerem se nahaja tik tudi župnišče, a ves drugi prostor je namenjen za vrt.

Tukaj je tudi lepa slovenska šola, katero vzdržuje 125 slovenskih družin, ti so, ki redno plačujejo svoje prispevke, sedaj pa lahko čitatelji sami sodijo, kaj te številke govorijo. Velike zasluge ima pri tem v obliki priljubljeni in v resnici ljubeznivi dušni pastir Very Rev. Jno. Perše. Vsa čast prečastitemu, kakor tudi vsem faranom, ki se zavedajo in delajo po prelepem izreku: Ne le kar velema mu stan, kar mora, to mož je storiti dolžan.

Dragi rojaki, zlasti oni, ki po severnih delih Zed. drž. živite in vam klima ne ugaja, tukaj je za vas prilika. Dela, ako sem bil prav poučen, je tukaj dovolj, posebno za mladi. Stanovanja in tudi hiše so tukaj prav po ceni. Tako na primer se lahko dobi 4-5 sob dobro ohranjena hiša za kakih pivo. Potem pecivo in čaj, zraven vino! To je nama dišalo, in tudi stric je vrl pomagal in nama še ponujal, tako da sva si mislila: noče, da bi bil slabši od župnika, čegar gostoljubnost sva mu hvalila na vse pretege. Vino nam je lezlo v glavo, pripovedovali smo si vsele zgodbe — stric je vedel najboljši. Potem smo jeli peti zdravice — stric je pel najglasneje in se sploh vedel tako veseljaško, da sva si mislila: lej, kakor je prej ravnal, je bila sama potvara. Rok mi je kar mežikal, tako je bil srečen.

Skoro je bila že polnoč, ko je stric z jasnim glasom poklical oštirko. "Prosim, gospoda, plačam jaz!" je naju odbijal, kjer ni bilo čisto nič odbijati. Pri tem je dostojanstveno segel suknjiču v levi žep, potem dostojanstveno v desni žep, precej nato že manj dostojanstveno spet v levi, potem je jel otipavati vse žepe od zunaj, preiskavati od znotraj in končno je glasno zapiskal. "No, ta je pa dobra!" je rekel. "Denarnico sem pozabil doma. Ne kaže drugega, kakor da mi posodita, do jutri."

Rok je priznal kar naravnost, da s svojo imovino ne zmora računa. Jaz pa sem segel z usodno postrežljivostjo po svoji denarnici

\$2000, in to v bližini slovenske cerkve in šole.

Ob zaključku mojega dopisa, se še vsem rojakom v naselbini prav iskreno zahvalim, ker so mi šli tako na roko, o nim, ki so obnovili naročnino in tistim, ki so se na novo naročili. Za tako velik vspeh se moram zahvaliti tudi preč. g. župniku Peršetu, ker so me rojakom v cerkvi priporočili. Zahvalim se tudi tem potom, Mr. Majerlu, ki me je spremljal do rojakov. Hvala vsem!

Pozdrav Frank Kurnik, pot. zast.

DOMAČA ZABAVA V GOZDIČU.

Cleveland, Collinwood, O.

V nedeljo dne 15. avgusta je bilo tukaj pri nas jako živahno in veselo. Tako je bilo videti, kakor bi šla polovica naših faranov v staro domovino. No hvala Bogu, večina jih je že spet doma, le nekateri so še ostali v "Spic-purgu" a tudi ti se kmalo povrnejo.

Po zadnji sv. maši sedim pred hišo in študiram kam bi jo ubral popoludne. Kakor naš lašč pa se pripelje mimo sosed Janko in hajdi na "motovilo" ki je šlo čez drn in strn, dokler se ni ustavilo v prijaznem gozdičku.

Prej sem mislil, da bomo sami, ko pa stopim iz avtomobila, vidim, da je tam že vse polno prijateljev in znancev. Zaela se je živahna in vesela zabava. Zastopani so mesarji, grocerji, "Lase strižci," par je bilo tudi takih, ki imajo "job" takrat ko je človek mrtev.

Komaj sem se malo naokoli razgledal, že začne Mrs. M. Izanc skupaj klicati, tako tudi jaz stopim nekoliko bližje — in sicer k mizi, kjer je bilo vseh dobrot tega sveta v izobilju. Ni bilo treba dolgo klicati, kmalu je bila vsa družba okoli mize. Slišati je bilo: "daj no sem," pa tudi: "odreži in" "nalij še." Najbolj se je drij Joža, pogledam ga, pa vidim, da drži v rokah kos potice. Mrs. Izanc je vstregla vsakemu. Med tem, ko smo se mi zabavali, sta pa Mr. Frin in Mr. Svetek igrala "Horse Shoe game," pri tem pa mašila v usta mesto in kruh, tudi na pitjačo nista pozabila.

Kjer je le par Slovencev skupaj, tam gotovo nič ne poteče.

da bi ne bilo slišati poleg petja. Tako smo jo tudi mi vrezali — mila slovenska pesem se je razlegala po gozdu in hladni večer.

Lepa je bila zabava, hvala lepa prirediteljem!

Pri nas se vse pripravlja za cerkveni bazar. Tam se bo dobilo prav vse; pipa za očeta, fina iz Jave importirana kava za mamo, za Miciko lepi uhan, za Janeza cigare in vse polno igrač za otroke. Toraj v mislih imejte — 4-5- in šeste ga septembra, kajti na omenjene dni se bo vršil cerkveni bazar, da tako pomagamo po svojih močeh do vresničenja ideje za povečanje cerkve in zidavo farne šole.

Poročevalec.

IŠČEJO SE:

Martinka Sokčević iz Slavkovec pri Vinkovcih; zadnje znano bivališče St. Louis, Mo.; Ivan Gršetič iz Zagreba; zadnje bivališče New York, N. Y.

Milo F. Kadija iz Njagoša, Črna gora;

Karlo Heker iz Like; živel je v Lackawanni, N. Y. in v Daytonu, O.;

Tomo in Josip Čamič iz Marjorova, Novi Marof, Hrvatska; živel sta v New Yorku, 5339;

Vencel Horak; nekdanje je živel v Nottinghamu, O.; ba je umrl, a ne ve se kje.

Dragotin Karas iz Zagreba; Radivoj Ransavljevič; zadnje znano bivališče Tire Hill, Pa.;

Henrik Šmid iz Zagorja ob Savi; ba je živi v Wabashi, Minn.; ali v Wabaska, Nev.;

Frank Wrban; zadnje znano bivališče Cleveland, O.;

Anton in Pero Pašalič iz Banjaluke; zadnji naslovi Vineland, N. J. in Kenosha, Wis.;

Milan Ruich; nekdanje je živel v Dooge, Wis.

Kdor bi o teh ljudeh kaj vedel, je naprosen, da to naznači Izseljenišnemu Poslancu (Commissioner of Emigration) 1819 Broadway, New York City.

DEPORTACIJE IZ ZED. DRŽAV V FISKALNEM LETU 1925-26.

V fiskalnem letu 1925-26 je bilo iz Zedinjenih Držav deportiranih 10.904 tujcev (v letu 1924-25 9.495).

Najvišje število je bilo dosegeno v juniju s 1.924.

Od skupnega števila je bilo deportirano v Evropo 5.088 oseb, in sicer v Veliko Britanijo in Irsko 998, v Italijo 911, v Nemčijo 662, in po manj kot 500 v druge dežele. V Mehiko je bilo deportiranih 2.588, v Kanado in Novo Fundlandijo 2.102, v Zapadno Indijo 248, v Centralno in Južno Ameriko 182 oseb; dalje v Azijo 589, v Afriko, Avstralijo in na pacifiške otoke 107 oseb.

Vlada je plačala stroške v

6.910 slučajih; 2.039 jih je bilo deportiranih na stroške dotičnih parobrodarskih družb, 1.955 jih je pa odpotovalo na svoje stroške.

Razlogi deportacij so bili: Umobolnost ali padavica 796 slučajev (533 v letu 1924-25); drugi psihični pomanjkljaji 257 (v prejšnjem letu 75); nalezljive bolezni 100 (104); fizični defekti 90 (201); verjetnost, da padejo na javno breme 887 (1.758); berači in postopači 2 (3); podpirani tuji 42 (37); spremljevalci 1 (2); izpod 16 let 54 (24); analfabeti 494 (474); kontraktni delavci 27 (66); hudodelci 793 (637); nemoralni razredi 412 (327); deportirani pred manj kot enim letom 131 (164); vstopili brez inspekcije 902 (1.169); po zakonu o izključitvi Kitajcev 178 (93); zaradi izčrpane kvote 536 (394); po 17. oddelku zakona od leta 1924 256 (115); zaradi pomanjkanja pravičnega vizuma 4.582 (2.723) iz drugih razlogov 364 (596).

Več kot polovica teh deportiranih je prišla v Zedinjene Države iz sosednih dežel: 3.341 iz Mehike, 2.904 iz Kanade; od ostalih se jih je izkrcalo v lukah atlantske obale, večinoma v New Yorku, 5.339; v lukah mehiškega zaliva 470; v pacifičnih lukah 617; v Alaski, Havaju in v Portoriku 33.

V primeri s prejšnjim letom je naraslo število deportiranih zaradi mentalnih hibi, in sicer: Zaradi umobolnosti ali epilepsije od 533 na 796; zaradi drugih psihičnih defektov od 75 na 257; število mladoletnih od 24 na 54; nepismenih od 474 na 494; zločincev od 637 na 793; nemoralnih od 327 na 412; Kitajcev od 93 na 178; zaradi izčrpane kvote od 394 na 536; po oddelku 17 (ker so dopotovali v sosedno deželo na ladjah družb, ki se niso podvrgele ameriškim priseljeniškim zakonem) od 115 na 256; zaradi pomanjkanja pravičnega vizuma od 2.723 na 4.582.

V deportacijskih slučajih pomeni pomanjkanje pravičnega vizuma navadno, da dotični sploh niso imeli ameriškega vizuma. Ta točka obsega večinoma ljudi, ki so ilegalno prišli, oziroma bili vtihotapljeni v Zedinjene Države.

Veliko je videti tudi število onih, ki so bili deportirani, ker je bila kvota njihove dežele izčrpana takrat, ko so dopotovali.

Število deportiranih zločincev se je povišalo od 637 na 793. Po nekaterih vesteh iz Washingtona bi se utegnilo to število v bodočnosti še izredno povišati; po poizvedovanjih imigracijskega urada je po raznih kaznivih deželah ba je okrog 50.000 tujcev, ki bi se po priseljeniških zakonih lahko deportirali, in dela se na tem, da bi se te deportacije tudi res izvršile.

Portugalska je dežela, v kateri divja preganjanje cerkve z malimi presledki že nad sto let. Višek je doseglo preganjanje z uveljavljenjem drakoničnega zakona o ločitvi cerkve od države l. 1911. Tedaj so zaplenili cerkve in semenišča, ki so jih potem samo še "posojali" v bogoslužne svrhe. Duhovniki izven cerkve niso smeli nositi duhovske obleke, vse javne procesije in druge katoliške prireditve so bile strogo prepovedane. Alfonso Costa je tedaj prerokoval: "Tekom dveh generacij bo ta zakon katoliško cerkev na Portugalskem izbrisal." Zgodilo se je ravno nasprotno.

Ko se je poleg prvi vihar revolucije in je bila vlada zaposlena z vsemi mogočimi težavami, se je episkopat z vso vneto lotil dela, da odstrani strašne razvaline. Vso svojo skrb je posvetil obnovi cerkvenega življenja, vzpostavi cerkva in katoliških šol, na ojačenje in pospeševanje katoliške stvari po tisku in društvi. Ustanovili sta se dve novi škofiji: Villareal in Zeiria. Pomanjkanje duhovščine je bilo izredno veliko. Zato je bila glavna skrb škofov, da vzpostavijo semenišča. Po večini škofij je pa manjkalo vse: zgradbe, osebe in sredstva. Vendar vse to gorečih dušnih pastirjev ni zadrževalo v njihovem delu. Z njimi so velikodušno tekmovali verniki in danes imajo zopet vse škofije svoja semenišča, nekatere celo po dva. L. 1923., 1924. in 1925. so se vršili sijajni evharistični in katoliški shodi.

Res da se danes po vsem svetu razcveta nova pomlad verskega življenja med narodi, vendar preobrat k boljšemu ni nikjer tako očividni kakor ravno na Portugalskem. Izobrazni krogi in akademična mladina se vračajo k praktičnemu krščanstvu, v cerkvenih naučnih zavodih in učiteljskih se z vneto izobražujejo in vzgajajo izobraženi duhovniki in učitelji in povsod se snujejo katoliške ljudske šole. Cerkev na Portugalskem vstaja v novi luči in novem sijaju, in to kljub ločitveni postavi, ki naj bi jo bila pokopala.

Z Rima poročajo te dni, da je Mussolini sprejel v palači Chigi 50 dijakov iz kraljevine SHS, ki so došli v Italijo na znanstveno potovanje in so po svojem prihodu v Rim izrazili željo, da bi se radi poklonili Mussoliniju. Na pozdrav voditelja dijakov se je Mussolini za poklonitev v prisrčnih besedah zahvalil beograjski univerzitetni mladini ter naglašal, da ji je namenjeno v bodočnosti razvijati zveze dobrega sosedstva in prijateljstva. Pri slovesu so dijaki vzklikali: "Živela Italija!" Le kdo so ti dijaki bili?

Rossegger—Jos. Volc:

PRI GOSPODU STRICU V GOSTEH.

(KONEC.)

Mlinarjev dom je bil eno uro daleč notri med hribi, župnik je moral oditi, in nama ni kazalo drugega, kakor da se posloviva od prijaznega gostitelja. Toda obljubiti sva mu morala, da ga še obiščeva. Jaz sem čez kakih dvanajst let ob nekem potovanju res spet prišel v te kraje in tudi pogledal v tihoto Zadolje, toda — dobri župnik je bil že pod rušo; umrl je prej ko Mlinarjeva Katarina, ki je že več let "umirala." Pogostil me je pa vseeno spet, kajti lepe jablane na vrtu so bile polne najlepšega sadu.

In zdaj spet nazaj v Zadnike k dragemu stricu Maksetu. Ta je naju že čakal pri vhodu na dvorišče in je bil praznično opravljen. Zeleno obleko, na glavi zelen klobuk s krivici in kozjo brado, čisto kakor kak gozdar.

"Tak sta vendar nazaj!" se je nama nasmel, "že sem mislil, da bosta starega strica poslala v pokoj in se samo vsedla na njegovo mesto. Sta dobro kosila? Seveda,

v župnišču diši! Meni, ubogemu kmetavzarju, pa uvideta.

Saj pri tem stricu nisva nič dobila! — je pravil pozneje Rok, da je možu zatrdil. Jaz tega nisem slišal, pač pa, kar je rekel stric: "In zdaj, gospoda, jaz mislim, da si moramo pa tudi kaj dobrega privoščiti, dokler smo skupaj. Jutri, kakor pravita, morata naprej, in braniti vama ne smem. Mlad naj si človek svet ogleda, to je prav. Toda danes naj vama jaz napravim prijeten večer. Gremo pol urice daleč dol k oštriju pri potoku. Doli je dobiti ocvrtih pišk — povem vama, da takih nima vsa koroška dežela. Danes sta moja gosta — prosim, nobene besede! Moja gosta sta!"

Ne mojemu tovarišu ne meni bi ne bilo padlo na kraj uma, da bi bila le z besedico ugovarjala. Torej smo jo udarili k oštriju pri potoku.

Tam smo razmajali vso hišo. Oštirka je netila ogenj, oštir nabijal pipe, dekile ob koritu trebile piščance in izpirale zelenjavo.

Po pravici povedano: to je bila fina večerja pri oštriju ob potoku. Ocvrte piške, pečene piške s solato in kompotom, zraven

pivo. Potem pecivo in čaj, zraven vino! To je nama dišalo, in tudi stric je vrl pomagal in nama še ponujal, tako da sva si mislila: noče, da bi bil slabši od župnika, čegar gostoljubnost sva mu hvalila na vse pretege. Vino nam je lezlo v glavo, pripovedovali smo si vsele zgodbe — stric je vedel najboljši. Potem smo jeli peti zdravice — stric je pel najglasneje in se sploh vedel tako veseljaško, da sva si mislila: lej, kakor je prej ravnal, je bila sama potvara. Rok mi je kar mežikal, tako je bil srečen.

Skoro je bila že polnoč, ko je stric z jasnim glasom poklical oštirko. "Prosim, gospoda, plačam jaz!" je naju odbijal, kjer ni bilo čisto nič odbijati. Pri tem je dostojanstveno segel suknjiču v levi žep, potem dostojanstveno v desni žep, precej nato že manj dostojanstveno spet v levi, potem je jel otipavati vse žepe od zunaj, preiskavati od znotraj in končno je glasno zapiskal. "No, ta je pa dobra!" je rekel. "Denarnico sem pozabil doma. Ne kaže drugega, kakor da mi posodita, do jutri."

Rok je priznal kar naravnost, da s svojo imovino ne zmora računa. Jaz pa sem segel z usodno postrežljivostjo po svoji denarnici

in plačal ceh s štirimi goldinarji in osemdesetimi krajcarji.

Potem smo šli domov in uganjali po poti vsake baže norčije; stric je pridno pomagal.

Brez bojazni sem zaspal in spal tisto noč. Drugo jutro bi bila morala naprej. Ko sva bila napravljena, nama je prinesla postrežnica, da je "gospod" že na vse zgodaj odšel po važnem opravku v hribe, da naju še enkrat najiskrenejše pozdravlja in nama želi srečno pot.

Meni se zdi, da sem takrat obstal kakor okamenel. Ta vtis sem imel, kakor da mi je vrgel nekdo vrv okoli vratu. Vprašal sem, ali ni nič naročil?

"Saj res!" je rekla postrežnica, "kmalu bi bila pozabila! Da bi bila tako dobra — je narodel — pa da bi vzela s seboj mal paket do kovača v Gorenji vasi, ker gresta, rayno mimo, pa da bi ga tam oddala; gospod Makše iz Zadnikov ga pošilja, drugo bo kovač že vedel."

"In zame ni nič pustil?" sem vprašal v skrbeh.

"Drugega nič. Čisto nič." Tedaj se je vrv okoli mojega vratu za-

drgnila.

V malem paketu, ovitem s staro hodinčno vrečo, je — tako je povedala postrežnica — par zlomljenih lopat in izrabljeno črtalo od orala. Pa sva res vlekla tisto ropotijo s seboj in še ogledala sva si jo med potom. Toda, kakor sva jo cenila, ni bila vredna dvajset grošev in izplačalo se ni, da bi jo bila vzela za odkodnino. Vestno sva jo oddala pri kovaču v Gorenji vasi in jo potem tolkla naprej, ne vedoč, kako naj si zdaj pomagava.

Na Inomost ni bilo več misliti, na levo sva jo udarila, proti lepemu mestu Celovec, kjer sva poznala par darežljivih sošolcev.

Jaz in Rok sva ostala še dalje dobra prijatelja, toda na obiske k stricu me ni več vabil. Eaje da je tudi sam redkokdaj še tja zašel.

Toda časi se izpreminjajo. Predzadnje poletje sem vendar preživel nekaj prav prijetnih tednov na posestvu v Zadnikih. Bil sem namreč tam v gosteh pri svojem prijatelju Roku. Ej, koliko sva si imela povedati o lepih mladih dneh, dobro sva jedla in pila in se tudi veliko smejala, kajti — moj prijatelj je bil srečni dedič.

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley

TEDENSKI KOLEDAR.

14. po bink. — Deset gobo-
vih. Luk. 17.
29 Nedelja — Obglavljenje
sv. Janeza Krst.
30 Ponedeljek — Roza Lim.
dev.
31 Torek — Rajmund spoz.
1 Sreda — Edigij, Veseljko.
2 Četrtek — Stefan, kr.
3 Petek — Doroteja, muč.
4 Sobota — Rozalija, dev.

ŠTIRINAJSTA NEDELJA DO
BINKOŠTIH.

Poglejte ptice pod nebom
in cvetlice na polji.
Mat. 6, 26, 28.

Kristus Gospod nas v da-
našnjem evangelju opozarja
na naravo, da bi nas poučil o
božji previdnosti, da moramo
zaupati v Boga: "Glejte ptice
pod nebom, ne sejejo in ne
žanjejo. . . Poglejte cvetlice na
polji. . ."

Ni bilo to prvokrat, da je
Gospod pri svojih naukih svo-
je poslušalce opozarjal na na-
ravo, storil je to pogosto in rad.
Spomnite se raznih prilik. Ne-
beško kraljestvo je podobno
gorčičnemu zrnu, ki je sicer
najmanjše izmed vseh semen,
ko pa zraste, je veliko drevo;
spomnite se prilike o pšenici
in ljuliki, prilike o nerodovit-
nem figovem drevesu, prilike o
delavcih v vinogradu. Rad je
opozarjal Gospod na naravo; v
naravi je tudi za nas mnogo
resnic zapisanih!

Ozrmo se tudi mi, prijatelji,
danes v naravo, in si izberimo
iz nje nekatere nauke. "V knji-
gah," pravi nek pisatelj, "go-
vori samo ljudje; v naravi pa
govori Bog." O čem nam pa
govori narava? Trojen nauk
nam daje v današnje premišlje-
vanje:

1. — kako je Bog vsemogo-
čen;
2. — kako vse stvarstvo
spolnjuje svoj namen;
3. — kako je narava podo-
ba našega prihodnjega vstaje-
nja.

Narava nas uči Božjo vse-
mogočnost.

Ozrmo se na našo zemljo.
Ni li občudovanja vredna? Je
velikanska krogla, in na tej
krogli tako različno stvarstvo!
Milijoni in milijoni rastlin, mi-
lijoni in milijoni živali v vodi in
na suhem, milijoni in milijoni
ptic.

Ozrmo se v vesoljni svet.
Milijoni in milijoni zvezd! Vse
te zvezde so ogromni svetovi.
Velika se nam zdi naša zem-
lja, vendar je med temi zvez-
dami, med temi svetovi kakor
kako malo zrno. Nikdo ni se-
šel in ne bo sešel vseh teh o-
gromnih svetov; če bi tudi se-
šli vse milijone in milijone
zvezd, katere vidi naše oko, je
v daljavi, v katero naše oko ne
seže, še nebroj zvezd in svetov,
nikdo ne more niti primeroma
povedati, kako neizmerno ve-
lika je vesoljstvo!

Kako mogočen je torej Go-
spod, ki je vse to vstvaril —
kajti človek, ki ima razum, ne
bo trdil, da je vse to postalo
samo od sebe! Kako velik, ka-
ko mogočen je Bog!

Božjo vsemogočnost pa vi-
dimo v najmanjših stvarih.
Vzemimo le kapljico vode, z

drobnogledom bomo opazili,
koliko živalic se giblje v tej
kapljici. Vzemimo le plesnobo
na skorjici krha, z drobnogle-
dom bomo opazili na tej skor-
jici razne mahove in rastline.
In tako bi lahko naštevati še
druge čudežne pojave v naši
naravi.

Ne samo vesoljno svetovje z
brezštevilnimi zvezdami—sve-
tovi, vsaka najmanjša stvarica
na svetu nam kaže, kako ču-
dežno je vse, kar je vstvaril
vsemogočni Bog.

In to je resnica, ki je zelo
važna za nas. Bog vsemogočni,
neskončni — kaj je človek v
primeri z njim? Bog vsemo-
gočni — ponižaj se človek pred
njim! Bog vsemogočni — zau-
paj, človek v tega Boga in boj
se tega Boga!

Druge, kar vidimo v naravi,
je, kako vse vrši svoj namen.

Dan za dnevom solnce vzhaj-
ja in zahaja, vse zvezde se vr-
te in sučejo po določenih po-
tih. Na naši zemlji zraste ta in
ona rastlina, cvete in obrodijo
svoj sad; drevo raste in rodi
sad; bučelica pridno nabira
med po cvetju, mravlja teka
sem in tja čeli dan, vsaka
stvarca vrši svoje delo, svoj
namen. Vse v naravi vrši svoj
namen, ena sama stvar, eno sa-
mo bitje, katero je Bog ustvaril,
prijatelj, pogosto svojega
dela, svojega namena, svojega
poklica ne vrši, pozablja na
svoj cilj in namen, ustavlja se
svojem namenu, in ta stvar, to
bitje — je človek.

Občudovanja vredna stvar
je človek. "Od vsega stvar-
stva," pravi sv. papež Gregor,
"ima človek nekaj. Ima nekaj
zemeljskega, ker telo je vzeto
iz praha zemlje; ima nekaj,
kakor rastline, da raste; ima
nekaj, kakor živali, da se gib-
lje in čuti; ima nekaj višjega,
kakor imajo angeli, angeli so
zgod duhovi, pa tudi človeška
duša je duh; da še več; pisano
je: "Vstvaril je Bog človeka
po svojih podobih."

Človeku je dal Bog občudo-
vanja vredne darove. Nima
vsega, kar imajo živali, vendar
daleko prekaša živalstvo. Ni-
ma bistrega očesa ko orel, ki
vidi v ogromne daljave; ima
dušo, in ta mu je izšla orod-
je, s katerim vidi v daljave, iz-
našel je človek daljnogled. Ni-
ma hitrosti ko ptica, a s puško
doseže najhitrejšo ptico. Nima
hitrosti kakor mnogotere živa-
li na svetu, a z železnico, par-
niki prepotuje celi svet. Dal je
Bog človeku dušo in razum, in
s tema dvema velikanske da-
rove.

Občudovanja vreden je člo-
vekov namen. Vsi ti darovi, ki
mu jih je Bog dal, nima človek
za to zemeljsko grudo, ne, mi-
nismo vstvarjeni samo za ta
svet. Naš namen je višji; naš
namen je ta, kakor ga Gospod
označuje v današnjem evange-
liju: "Iščite najprej božjega
kraljestva in njegove pravice."
Božje kraljestvo je naš namen.
To moramo iskati, to si mora-
mo zaslužiti. "Šel je gospodar,
da bi najel delavce za svoj vi-
nograd." Mi smo delavci v Go-
spodovem vinogradu!

Glejte, vse stvarstvo spolnju-
je svoj namen, le človek pozab-
lja na svoj cilj, na svojo nalo-

go! Nerazumno stvarstvo si ni
sveto svojega namena, pa ga
vrši, človek, svest si svojega ci-
lja, pa na ta cilj pozablja! V-
stavljaj, upira, protivi se Bo-
gu.

Ozirate se pogosto, prijate-
lji, v naravo: Vse vrši, spolnju-
je svoj namen; vrši, spolnju-
ga, človek tudi ti!

V naravi vidimo pa tudi
krasno podobo našega prihod-
njega vstajenja.

Kristus Gospod je rekel:
"Pride ura, ko bodo mrtvi sli-
šali glas Sinu božjega, in ti, ki
ga bodo slišali, bodo oživieli!"
(Jan. 5, 25). Po smrti bo torej
vstajenje, bo novo življenje.
To resnico sicer mnogi taje, zdi
se jim nekaj nemogočega. Pa
nesmiselnost je taka trditev.
Bog, ki je človeka znal vstavi-
riti, ga bo znal tudi vzbuditi k
novemu življenju — Bogu ni
ničesar nemogočega. Naj po-
gledamo brezverci edinole v
naravo: Koliko krasnih podob,
koliko krasnih zgledov vsta-
jenja, novega življenja bodo
našli v naravi!

Kmet zaseje seme v zemljo,
seme v zemlji umrje, a ne za-
vedno; iz semena vzraste nova
rastlina, pride novo življenje!
Gosenica se za nekaj časa za-
prede, zaprta je kakor v gro-
bu; čez nekaj časa vzleti kras-
en metuljček! Zima pride čez
zemljo, vse je, kakor bi bilo
izumrlo v naravi, pride pa zo-
pet pomlad, in z njo novo živ-
ljenje, nova knasota v naravi!
Ni li vse to v naravi krasna
predpoda našega bodočega
vstajenja?

V knjigah govore samo ljud-
je, v naravi govori Bog. In Bog
je to veliko resnico o našem
prihodnjem vstajenju zapisal
z jasnimi črkami v naravo! Za-
to, prijatelji, ne pozabite na to
resnico, ki jo nas uči narava:
Vsi bomo enkrat vstali k no-
vemu življenju!

Ta resnica je za nas najprej
zelo tolažilna. Koliko žaluje-
mo, koliko solza pretočimo ob
smrti naših dragih! Koliko
prejokamo ob grobu! Ne jo-
kaj, tako nam kliče Gospod,
tako nam kliče narava; nisi
zgubil svojih dragih za vedno,
čez kratek čas jih bodeš zopet
videl!

Ta resnica nas pa tudi stra-
ši. "Kar človek seje, to bo tu-
di žet," pravi sv. Pavel: "kdor
seje svoje telo, bo žet od telesa
pogubljenje. Kdor pa seje svo-
je dušo, bo žet od duše večno
življenje." (Gal. 6, 8). To po-
menja: Kdor služi na svetu le
telesu, ne bo imel v večnosti
radostnega življenja!

Te resnice, prijatelji, vidimo
zapisane v naravi: Bog je vse-
mogočen; vse vrši, izpolnjuje
svoj namen, vrši ga moraš,
človek, tudi ti; vstal boš zopet
k novemu življenju. Uči nas
narava sicer še druge resnice,
premišljujmo pa pogosto o teh,
o katerih smo govorili danes.

Čitajte jih pogosto v naravi,
da si bote vedno svesti svojega
poklica tu na svetu, da bote
vršili naloge, katero je vam
naložil Bog. Amen.

NATURALIZACIJA IN ZAH-
TEV PO OPROSTITVI OD
VOJAŠKE SLUŽBE.

Nova sodnijska odločba.

Nedavno je dvojica federal-
nih sodišč druge instance, tako-
zvanih prizivnih okrožnih so-
dišč (Circuit Court Courts of
Appeals), vprašala Vrhovno
Sodišče Zdr. držav za mne-
nje, da-li so federalna okrožna
sodišča upravičena soditi v slu-
čaju priziva proti sklepu fede-
ralnega okrajnega sodišča, s
katerim se je zavrgla prošnja
za državljanstvo. Vrhovno So-
dišče je odločilo, da ta višja fe-
deralna sodišča imajo to pravo-
sodje in da inozemci imajo pravo-
vico do priziva v naturalizaci-
jskih zadevah. Ta odločba je
imela ravno tako jako zanimivo
posledico.

Federalno prizivno sodišče
za prvo okrožje je namreč na
podlagi te odločbe Vrhovnega
Sodišča sprejelo priziv v pravdi
Tutun v. United States in ovr-
glo sklep federalnega okrajne-
ga sodišča, s katerim je bila
naturalizacijska prošnja ino-
zemca Tutun odbita iz razloga,
ker je za časa "drafta" kot ino-
zemec zahteval oprostitev od
vojaščine. Prizivno sodišče je
razsodilo, da sam zahtev po o-
prostitvi od vojaščine ni nikak
dokaz, da inozemec "ni udan
načelom Konstitucije Združe-
nih držav in dobro razporejen
napram dobremu redu in sreči
tistih" in da zato ni to nikak
zadosten razlog, da se odbije
prošnja za državljanstvo. Pro-
silec je drugače povsem odgo-
varjal in njegova prošnja je bi-
la odbita le iz razloga oprostit-
ve od vojaščine. Kongres pa je
po mnenju prizivnega sodišča
natančno odredil vse pogoje za
naturalizacijo in sodišča nima-
jo nikake pravice dodati nova
pravila.

Glede inozemcev, ki niso ho-
teli služiti v ameriški vojni, je
Kongres tekom svetovne vojne
določil le sledeče: Zakon o na-
boru je sicer vpošteval tudi u-
vojačenje onih inozemcev, ki so
imeli prvi papir. Posebni zakon
pa je določal, da inozemci, ki
so bili državljani nevtralnih
oblasti, morejo biti oproščeni
od vojaške službe, ako povrne-
jo dušo, oziroma umaknejo svoj prvi
papir; v takem slučaju pa so za
vedno izključeni od ameriškega
državljanstva. Bilo je sicer v
Kongresu tudi drugih zakon-
skih načrtov, ki so hoteli raz-
tegniti take določbe tudi na
druge inozemce, ali noben iz-
med teh načrtov ni postal za-
kon. Zakon torej izključuje iz
državljanstva, ako so sicer zah-
tevali oprostitev od vojaščine,
ali niso umaknili svojega pre-
ga papirja.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Volja Draga. Pri nas so za-
čeli graditi novo železnico. —
Podjetniki so nabirali za ta de-
la le domače delavce, zato naj-
brž, ker so boljši za delo in ce-
neje delajo, dobijo le 17 lir za
10urno delo. Kako naj s to pla-
čo pri vedno rastoči draginji
delavec preživi svojo družino,
je vprašanje.

Planina pri Vipavi. Kruta
smrt je ugrabila iz naše srede
20letno zavedno članico naše-
ga društva Marijo Zvokelj iz
Dolenj. Kal boleznj sušice je
dobila v ajdovski predilnici.

Utrski vrh pri Sebeljah. Tu-
kaj je le malo veselih novic.
Dež je neprestano namakal na-
šo pokrajino, koruza je tako
majhna, da ni upanja, da bi do-
zorela. Kmetje sedaj prodajajo
gozdove, da dobe potrebni de-
nar za kritje stroškov. Kaj bo
pa s poznejšimi rodovi, ko ne
bo ne denarja, ne gozdov.

Tomaj. Tukaj je preminul
posestnik Anton Puppis v sta-
rosti 84 let. Bil je vzoren kr-
ščanski mož in gospodar, krep-
kega značaja in samostojnega
mišljenja. Pokojnik je bil dolgo
vrsto let cerkveni in občinski
starešina, mnogo let tudi žu-
pan.

SAM. SLOV. KAT. DEL. POD.
DR. SV. BABARE, ŠT. 2,
ELY, MINN.

Predsednik: John Otrin,
Podpredsednik: George Pe-
ternel,
Tajnik: Joseph A. Mertel,
box 278.

Zapisnikar: Frank Erzar,
Blagajnik: Mike Cerkovnik,
Zastopnik: Frank Pengal,
Nadzorniki: Frank Skalar,
Frank Sajovic, Frank Erchull
St.

To društvo je v dobrem fi-
nančnem stanju in lastuje se-
daj okrog \$20,000 ter je že iz-
plačalo bolnim sobratom in
vdovam okrog \$50,000. Vsem
rojakom Slovencem in Hrva-
tom na Ely in okolici se nudi
ugodna prilika, da pristopijo v
to društvo. Društvo zbora-
vsako 4. nedeljo dopoldan v
Jugoslovanskem Narod. Domu.
Za nadaljnja pojasnila se obr-
nite na glavne unadnike.

SLUŽBE IŠČE

ženska za gospodinjstvo na far-
mi pri družini ali samcu, bodisi
pri Slovencih ali Nemcih. Pišite
na naslov: Mrs. Helena Milk-
lantz, Radley, Kans.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za nara-
čila premoga, katerega pripo-
ljam na dom. Prevažam pohi-
tve ob času selitev in vse kar
spada v to stroko.

Pokličite me po telefonul
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

NAZNANILO IN PRIPORO-
ČILO.

Vsem našim naročnikom,
prijateljem in dobrotnikom,
kakor tudi vsem drugim roja-
kom po državi Illinois, Kansas
in Colorado naznanjam, da
jih bo te dni obiskal naš poto-
valni zastopnik Mr. Frank
Kurnik, ki je pooblaščen pobir-
ati naročnino, oglašje in pro-
dati knjige naše knjižarne.

Mr. Kurnik je pooblaščen
pobirati naročnino za liste
"Amerikanski Slovenec" in
"Ave Maria."

Vsem ga najtopleje priporo-
čamo in obenem prosimo vse
rojake in naročnike, da mu
grejo na roko pri njegovem
težavnem delovanju za kato-
liški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

DR. F. KONOPA

ZDRAVNIK. KIRURG IN
PORODNIK.
X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravlje-
nje vse moških, ženskih in otroških bolezni.
1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill.
Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo
od 10-12.

DELO SLUŽBE.

DELO DOBI izkušen "examiner" za
ženska oblačila. M. Grossman, 3111
Armitage, Belmont 5090. 962-s.t.sr

POZOR!!!

Potrebuje mo od 25 do 50 let stare mo-
ške in ženske, poštene ljudi, ki si la-
hko veliko denarja zaslužijo. Naša tvr-
dka ima samo najboljša odbrana poslo-
ja in drugo lastnino v Markham City,
nasproti Dixie glavne ceste. Na tisoče
je ljudi v Chicagi, ki bi se za ta po-
sesta zanimali; ne bo vam težko istim
kaj prodati, za kar dobite lepo provi-
zijo. Vsakdo, ki kupi od nas posestvo,
je zavarovan za slučaj smrti, nesreče
ali bolezni. Mi tudi pomagamo vsako-
mur, ki bi hotel zidati na zemlji, ki jo
je kupil od nas. Z nami lahko delate
ves čas ali samo v prostih urah; lep
zaslužek vam je zagotovljen. Pridite si
ogledati v nedeljo, 22. avgusta na 162d
Street in Western Ave. ali v naši pi-
sarni: 969-s.t.sr

GREATER CITIES REALTY
DEVELOPERS,
6 N. Michigan Ave.

FARME NA PRODAJ

FARME V INDIANA, Ohio, Ken-
tucky in Tennessee. Dobijo se pod
lahkimi pogoji, nizka cena. Federal
Land Bank, Louisville, Kentucky.
pišite angleško. 915-10 ins.

140 AKR. blizu Denverja: dobra zem-
lja, za prešičerejo ali mlekarstvo; ra-
ste koruza in pšenica. \$15.00 za akr.
Emoletni pridelek plača svet. Dr.
Wm. Hess, 1534 California St., Den-
ver, Colo. 967-s.t.sr

POHIŠTVO NA PRODAJ.

IZREDNA PRILIKA. postelja, box
spring, madrac in posteljnina. 6737
Ridgeland, 2nd Floor. 974-t

POHIŠTVO na prodaj za 5 sob, pia-
no, Phonograph — \$650.00. — 8222
Maryland, Apt. 3 Triangle 0231.
981-t.sr.č

POHIŠTVO fino za 10 sob — 1031
Hyde Park Blvd, 2nd Dorchester
2457. 980-t

ČITATELJEM V VSEH NA-
SELINAH V VEDNOST.

Knjige Goriške Mohorjeve
Družbe imajo v zalogi vsi naši
lokalni zastopniki. Kdor si jih
torej želi naročiti, stori lahko
to pri svojem najbližjem za-
stopniku, ali pa naj piše narav-
nost na

Knjižarno Amer. Slovenec.

"Amer. Slovenec" je najstarej-
ši slovenski list v Ameriki,
zato zasluži, da ga vsakdo
žiri in priporoča!

LASTUITE SVOJO HIŠO, z \$10.00
lahko začnete, za kar dobite 40 a-
krov sveta; dobra zemlja, tržišče;
šole, jezera, gozd, koruza, alfalfa,
detelja, fino za mlekarstvo. W. Baker,
St. Croix Falls, Wis. 100t do t

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar
v Chicagi

1320 W. 18th St. Chicago, Ill.
Vence za pogrebe, šopke za neve-
ste in vsa v to stroko spadajoča dela
izvršujem točno po naročilu. Dostav-
ljam na dom.

Cene zmerne.

SLOVEČI UMETNIŠKI
FOTOGRAFIST

Nemecsek
1439 W. 18th St.
CHICAGO, ILL.

IZDELUJE NAJBOLJŠE
SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S
30-LETNO IZKUŠNJO!

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar
Zdravniške recepte izvršuje
točno.

Zaloga fotografij, potrebičin.
Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v iz-
deljavo.

1738 W. 21st Street in Wood,
Chicago, Ill.

Izvrstni sladoled, mize za goste

MALI OGLASI

HIŠE IN LOTE.

LASTNINA NA SEVERO-ZAPAD-
NI STRANI, 248 čev. ob Foster pa
tudi poleg 6 po 30 čev. lote za zid.
bungalow, 1 blk. do Milwaukee ave.,
3 bloke do N. W. R. postaje, 3 blo-
ke do šole, tlakovano in plačano,
vse brez dolga. \$12,500, takoj \$5000,
ostalo mesečno. Vprašajte 5147 Mil-
waukee Ave. Phone Palisade 0472.
923-12 ins.

HIŠA, 2 stan. po 4 sobe, lepa okolica,
garaža 2 kari, alley tlakovana; \$6650,
takoj \$2500, popust ako več gotovi-
ne. 4150 N. Oakley Ave. 936-sr do sr

HIŠA 2 NADSTR., zid., 6 sob; hra-
stov les, porč, velika lota, garaža
za 2 kari. \$15,300, lahko odplača.
4631 N. Kostor. 945-p do p

BUNGALOW, 6 sob, parna toplota,
vse improvments; garaža za 3 ka-
re; I. C. postaja, nizka cena, 847 E.
87th Pl. 949-p.s.t

KRASNI DOM.

5 sob oblika angleških kolonistov, vel
porč, garaža, tlakovano, 3 in pol blk.
do transportacije, R. R. električna do
mesta. cena \$15,000, obroke. 323-14th
St., Wilmette, Ill. Ph. Wilmette 3223.
950-p.s.t

NE ZAMUDITE PRILIKE.

V račun vzame prazno zemljo za hi-
šo 6 sob, cent. kurjava, hrastov les,
eno leto staro. 5749 Wilson Ave.
951-p.s.t

LE NEKOLIKO TAKOJ.

Bungalow zid., pridite si ogledati, ved-
no odprto. 9328 Vernon Ave.
953-p.s.t

HIŠA 5 STAN. in ena trgovina, cent.
kurjava, na dveh lotih na vogalu.
\$32,000. \$7000 takoj. 2358 Marshall
Blvd. 955-p do p

PRODATI MORA, ker rabi denar
za drugo kupčijo. 4221 S. Wells St.,
3. nadst., les. hišo po 6 in 4 sobe.
Dobro ohranjena, na novo predela-
na. Alley tlakovana, dobra transpor-
tacija. Letno nese \$1400 — Cena
\$7500, na odplačilo. D. Heintzich,
lastnik. 6217 S. Ashland Ave. Phone
Prospect 7203. 956-p do p

MODERNO HIŠO 2. nadst., 5939 S.
Albany Ave., lota 30x125, cent.
kurjava; lastnik primoran prodati.
\$5000 je treba takoj. 958-p.s.t

ZID. HIŠA, 2 nadst., 1-7 sob, garaža
3 kare. 5434 Kammering Ave. —
Mansfield 9065. 971-s.t.sr

HIŠA 6 SOB, \$700 takoj, ostalo na
lahka odplačilo; parna toplota. —
5212 S. Green St. Ph. Yards 0932.
973-t

HIŠA OMETANA, 7 sob, v dobrem
stanju. Zelo po ceni takojšnjemu
kupu. 4517 N. Whipple St.
975-t.sr.č

2 NADSTR. poslojce, na 2888 Archer
Ave., blizu Loomis, lota 25x100, 4.
stan.; rent nese \$1644 letno. Cena
\$14,000, prva vknjižba \$4000; zame-
nja za približno \$10,000 vredno na
južni strani. 2 nadst., Geo. Stephan,
Lafayette 6956 — 2886 Archer.
977-t.sr.č

HIŠA 6 SOB, porč v steklu in za-
mreženo, svetlo in zravnico, cent.
kurjava s kotlom za vročo vodo.
Kopelna soba, 510 S. Lombard, Oak
Park, Ill. južno od Madison.
977-t.sr.č

HIŠA 5-6 SOB, 2 stan. spredaj zid.
porč za spat; cent. kurjava, garaža
za 2 kari, v Columbus parku, cena
\$18,000. — 110 S. Mayfield, Austin,
Ill. 979-t do t

HIŠA 8 SOB, Irving Park, 3 porč,
garaža, transportacija. 3911 Dakin
St. 978-t.sr.č

NIZKA CENA, 3 nadst

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

"Ne ljubi se mi. Kar videti ne morem tega lakomnika, ki tako stiska reveža Toneta."

"Brata Janeza pa tudi goni. Pravijo, da ga je izročil Liscu."

"Brdar Janez je že čisto pri kraji," pristaja drugi. "Žito je na prodaj v snopji, otava je že zaarana, in znaprej hoče dati vse v najem."

"Pri Brdarji se gode čudne reči," povzel je prvi tiho. "Gori straši. Moja mati so videli, ko so šli oni večer pozno mimo hišo, pod orehom čudnega moža. Majhen je bil kakor nobeden, širok pa za dva in rdeče brke je vihal pri ušesih. Ko so se bili še edenkrat ozrli, bil je izginil. Moj brat ga je tudi videl."

"Najbrže ko se je bil napil pri Kovači," rogal se je Matevž. "To so same čenče."

Tovariš pa se je jezil, da se ne laže, in ko ga je opozoril Matevž, da se brke zvečer pač ne dajo ločiti po barvi, izgovarjal se je, da so mu tako pravili.

"Ženske vidijo in slišijo več, kot je res," modroval je Matevž. "Tistih spominov se hitro naveliča človek. Zakaj se pa meni nič ne prikaže?"

"Ker spiš doma kakor polh. Če bi pa kam šel po noči, bi ne govoril tako."

"Kaj jaz da ne!" bahal je Matevž. "Kamor hočeš, ti grem po noči."

"No, pojdi po noči na Brdarjevino. V jedni uri si tja in nazaj."

"Saj tudi pojdem, še nocoj!" dejal je Matevž, nejevoljen, da se dvomi o njegovem pogumu, na pol prepričan, da so to same prazne govorice, in na pol radoveden, je li morda vendar kaj resnice vmes. Poslovil se je od mlaticev, opravil živino, ogrnil po večerji sukno in šel. Brdarjeva hiša mu je bila dobro znana od tistih časov, ko sta bili Tone-tovi sestri še doma. Znana mu je bila na vr-tičku pod hišo visoka češnja, s katere se vi-di naravnost v izbo. Tja gor je hotel zlesti in čakati strahu.

V veži Brdarjeve hiše sta sedela pri večer-ji Jernej in Polona. Jernej je govoril malo, mene, da so ustvarjena usta za kaj boljšega, ročno pa je zajemal in izpodkopaval z žlico zabeleno kašo, da so se rušili ocvirki v glo-bok rov na njegovi strani. Polona pa je ve-dela vedno kaj zanimivega povedati, da ji je postajala žlica pogostoma med skledo in usti.

"Prijetno je," dejala in podprla glavo z roko in žlico, "če se kaj ve, kar ne vedo dru-gi."

"Kaj pa veš ti tacega?" vprašal je s pol-nimi usti Jernej.

"Saj ti tudi veš."

"Potlej pa ni treba praviti."

"Lej ga! Midva veva oba in lahko se mu-zava drugim."

Jernej je zmajal z glavo in nejevoljno za-godrnjal; a to ni motilo Polone.

"Prijetno je," je nadaljevala, "če se tako pomenkujemo pred cerkvijo, in vendar ne ve

nobeden, da se dela pri nas denar."

Jernej je zagodrnjal še nejevoljneje. Go-spodinja Lojza pa, ki je baš iz kuhine mimo nesla pečenko v sobo, kjer je večerjal Brdar s Prelaznikom, ni preslišala teh besedi. Ne-mo sta se spogledala z mračnim čelom moža, ko jima je povedala, kaj je slišala.

"Recite tej ženski, da ji zavijem jaz vrat," zagrozil se je Prelaznik, "če ne bo molčala." — Zunaj je zalajal pes in nekdo je potrkal na okno. Prelaznik je takoj skočil v drugo sobo, Brdar pa je vstal ves preplašen in str-mel v vrata.

"Bog daj dober večer!" prigrhotal se je Matijček in vrgel palico in malho na klop. "He, Brdar, kako pa gre delo izpod rok?"

Brdar ni vedel, kaj bi storil. Jeza ga je lomila zaradi te predznosti bemačeve, a ni se upal izgrda ga zavrniti. Poleg njega je sta-la žena; rdeča od sramote si je zakrivala oči in stresala z glavo.

"Kdaj boš bruhal z denarjem na dan?" nadaljeval je berač in sedel za mizo. "To moram jaz vedeti, da bom lagal in trosil o-krog, da si zadel v loteriji. He, bratec, Ma-tijček že ve, kako se prirejajo take stvari."

"Molči, Matijče!" pristopil je Prelaznik in zaskripal z zobmi. "Ti si preveč pil, leč poj-di!"

"Kdo bo mene leč gonil!" jezil se je be-rač. "Če sem pil, pil sem za svoj denar, za pošten denar, za pravi denar cesarskega ko-va; za vajin pa nič. Žejnen sem pa še. Kaj imate na mizi?" — Hitro je popil ostanke iz obeh kozarcev. "Prelaznik, pameten bodi," je dejal, "in nikar me ne jezi, kakor me jezi Brdar s svojo prevzetnostjo. Jaz se ne bojim nikogar nič; ti, Prelaznik, si se pa mene zbal, ko sem potrkal na okno. Skozi vernice sem te videl, kako si bežal v izbo."

"Vernice zaklepajo preslabo," menil je Prelaznik ko je bil umiril berača, "in zagri-njalo je prereditko."

Prenesli so pijačo v izbo, kjer je imel Pre-laznik delavnico in ležišče.

"Do tega okna ne seže od tal nobeno oko," dejal je gospodar, in začeli so govoriti o važ-nih stvareh, kako se bo treba vesti proti lju-dem, kako razpečavati denar. Matijček je obljubil paziti, kod bodo hodili žandari, in poslušati, kaj govorijo ljudje. Baš je bil zat-rdil berač, da sedaj še nihče nič ne sluti in nič ne sumi, ko se je zganil Prelaznik, poble-del in se hitro odmaknil od okna.

"Nekdo je pogledal noter," dejal je za-molklo in namrščil obrvi.

"Ni možno," ugovarjal je Brdar in pomo-lil glavo skoz temno noč, ne da bi kaj zapa-zil; zakaj slabo se vidi iz luči v temo. Menil je, da lestve ni prislonjene in brez lestve da ne doseže nihče. Matijček se je rogal Pre-lazniku, da je še od prej preplašen, in napo-sled se je ta udal in preverjal se v srci, da je res tako.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trepežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

Zakaj se mučite

S POKLADANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

Pristopajte

— k —

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 33. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$2,769,364.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD

100-PROCENTNA.

Njeno premoženje znaša \$1,577,138.00

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 30,000.

Ima 167 krajevnih društev širom držav.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika(co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

VAŽNO! TEKOM KONVEČNE KAMPANJE JE PROST PRISTOP V JEDNOTO!

KATOLIŠKI SLOVENC, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Sam s seboj nezadovoljen.

G. Molek je čital nekaj primer za evharistični kongres iz nekega agnostičnega časopisa. Pravi, da so dobre, kar mi je umljivo; a meni dalje, da mora pravo primero šele čitati. Ako ni to pobral od urednika Glasu Svobode, ker kosala sta se v tem med seboj, je "piškot" prav njegova iznajdba. Mora biti slaba, da še čaka.

Ali bi tako lahko šlo, in morda gre?

Goreč sodružnik (?) v Žarkometu je zdaj John Ban iz Pittsburgha, Pa. Glas Svobode se je o nekih "sodružnikih" sarkastično izrazil. John Ban, ki je malo v poeziji podkovan, stopi na plan in spravi na dan: "Predlagam, podpiram in glasujem, da se nakaže ... škofu iz Ljubljane iz blagajne SNPJ. milijon rdečih centov ... Ali je denar jednotnih članov tako lahko na razpolago? Ali se morda kam drugam tako naka-zuje?"

Mary bi vse drugače "sfiksala."

Mary Zupan, Woodward, Iowa, je v Prosveti zelo huda. Huda je najprej na neko "ko-libo brez oken" in na neke "holirolarje", in moram njej prepustiti, če je jeza opraviče-na. Potem se huduje na "bo-ga". Ker piše besedo z malo črko, lahko vsakdo ve, pri čem smo. "Pravijo, da je samo en bog," se huduje. "Kako je to-raj mogoče, da je toliko ver, o katerih trdi vsaka zase, da je prava? Zakaj vsemogočni bog ne poseže vmes in ne pokaže svoje sposobnosti. Zakaj dopušča, da vsak kravji pastir o-pravlja posel v njegovem ime-nu?" Mary je poleg tolikih ver pozabila na nevere, kamor spada ona sama, in je pozabila vprašati, zakaj Bog to dopušča. Naj bo vesela, da Bog ne pokaže na njej svojih sposob-nosti, pa se more še dogoditi. Ona bi vse drugače "sfiksala," pa ji bodo pač manjkale spo-sobnosti. Naj malo počaka.

Huduje se potem na reveže ali delavstvo, ki nočejo poslušati delavskih govornikov in se poskrijejo, in dalje, da nekaj nočejo verjeti, če jim celo ženska govornica pripoveduje, naj se ne bojijo boga, pekla in hu-diča, in da se jih enako čtivo ne prime in se držijo baje tega, kar so jim v mladosti v glavo zabili, kar pa vse dokazuje, da mora biti govorjena in tiskana beseda zelo plehasta.

Jezi se seve na (katoliško) duhovščino, ki se zaletava v zavedne in svobodomiselnje lju-di, mesto da bi molčala in pu-stila, da se oni zaletavajo v duhovščino, kakor jim svobod-no. Sicer je laž, da bi delala duhovščina pri odbijanju iz sovražnih in razdornih name-nov, a oni, ki so se otresli hum-buka, naj bi bili lepo s tem za-dovoljni in ne silili v druge.

Ako človek nima duše, ka-kor je iz njenih besed posneti, potem ne bo nobenega praje-nja, in nihče ne more imeti ka-ke škode, če v tako prazenje veruje, razen da taka vera hu-di Mary dela neko preglavi-co, kar bo, drugače bi bila mir-na, naj drugi verujejo, kar se jim poljubi.

Da se v svojem "nestrahu" malo potrdi, omenja, da se tu-di duhovniki "ne boje trpljenja po smrti radi greha," ker či-tajo in prebrskujejo brezver-ske časnike, kar je vsekako ta-ko hudo, da se mora Mary nad takim "nestrahom" hudovati. Vse je narobe na svetu, "bog" noče pokazati svojih sposobnosti, Mary bi jih poka-zala, ko bi jih imela, in tako ne more stvari drugače sfiksa-ti, in ji prostane le, da se hu-

duje in jezi, kar pa zopet člo-veku le škodi. Lepi svet, krasni svet, pa se mora Mary ne njem držati tako skisano.

Pamet, pamet...

Iz zgodovinarja in filozofa se lahko razvijo še pravcati bogoslovci. Mr. Richard J. Za-vertnik razpravlja v članku o "freethought" skoroda sama bogoslovski vprašanja. Za kakšno vrsto bogoslovja bi to zadostovalo, tega jaz ne mo-rem presoditi, ker v Ameriki je vse mogoče, ko je na vsakem vogalu kako drugačno mnenje, a v katoliškem bogoslovnem znanju bi Mr. Zaverntnik do-bil "heplo," ali celi "infra classem."

Govori o reason in common sense, o razumu in, rekel bi, kmetijski pameti, pa ko bi sam res rabil te le stvarce, bi n. pr. da omenim iz cele vrste samih zmot, ne trdil, "that (God) would create a rival knowing that the rival would fill perdition with countless souls des-tined to suffer eternal pain — kratko, bi ne ustvaril hudiča."

Pamet, pamet in malo bogo-slovskega znanja, če se že s ta-kimi vprašanji kdo bavi, in pa-met pove, da Bog kakega hudi-ča sploh ustvariti ne more, in dalje uči le malo bogoslovja, da ni nobenega ustvaril, kakor ne ustvarja nobene duše, da bi trpela v pekl.

Prav enak je z vso litanijo, ki je tam navedena, da se baje ne strinja s pametjo. Malo kmetijske pameti, pa ne bo no-benih težkoč.

Govori tudi o "konservativ-nem mišljenju," da ljudje no-čejo z novotarijami imeti dosti opravka, da take novotarije navadno odklanjajo, n. pr. so-cialistične utopije o nebesih na zemlji, da ni Boga, ni duše, ne pekla, ne nebes, da bo vse si-jajno šlo, ko pridejo socialisti na vrsto in do moči. ... itd.

Kakšne uzroke navaja za tako ravnanje? Poslušajte. Pr-vič pravi, da so ljudje silno le-ni v mišljenju, kar ni poseben poklon masam, ker mišljenje pomeni delo, in delavne so le nekatere glavice, pred vsem bo on sam, drugič pravi, da poprečen človek vse požere, kar kdo pred njega postavi, in ne poprašuje, če je res ali ni res, požere pa, kakor mu po-stavi na mizo "kapitalistična preša, a mandarin of ploiti-cian, professional job-seeker, a priesthood, or a group or class of interests. ... a njemu bi gotovo bilo po volji, ako bi njegovi čitatelji kar toplo po-zrli vse to, kar on pred nje po-stavlja. Naj bo prepričan, da ljudje splošno veliko več mi-slijo, kakor si on domišljuje."

Ako Mr. Zaverntnik misli, da je samole on visoko nad maso v mišljenju, in so drugi leni, se bojijo, vse sprejmejo ... potem ne bo posebnih lavorik, in naj se še tako trudi, kaže korajžje in prodaja svoje na-predništvo. Kdor hoče na ma-se vplivati, mora pred vsem poznati psiho mas.

Se mora obregniti.

Vsak pameten človek je mo-gel soditi, da bodo gotovi ljudje porabili priliko povodom kongresa priti v Ameriko. Ne-kdo mi je zatrjeval, da je na-šel med "romarji" človeka, ki je bil baje že dvakrat depor-tiran. Kako je postopala ame-rikanska vlada, ne vem, a di-pirati se ni pustila, kar je v re-du. Prosveta pa se mora ob-regniti ob stvar, ko pravi, da je bila "skupina romarjev, ki je bila deportirana, izvaljena na "božjo pot." Morda je bila med njimi kaka nedolžna žr-tev, a resnica bo pač le ta, da so nekateri hoteli "božjo pot" in romanje izrabiti.

Pomagajte bratom v Primorju!

KUPITE KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE.

4 KNJIGE \$1.00

1. Kri mučnikov, zanimiva povest iz 3. stoletja po Kristusu.
2. Socialna čitanka vsebuje poučno berilo za naše slovenske delavce. Vsakdo bi jo moral čitati.
3. Nevesta s Korinja, zanimiva kmečka povest.
4. Veliki koledar Goriške Mohorjeve Družbe, poln koristnih nasvetov in drugih zanimivosti.

Še nekoliko iztisov imamo v zalogi. Naši rojaki pridno segajo po njih in proda-li smo jih že nepričakovano lepo število. To je znamenje, da so Slovenci v prvi vrsti dobrega srca in so takoj pripravljeni pomagati, kjer treba; to pa tudi kaže, da so knjige v resnici vredne petkrat toliko in da je vsak vesel, ki jih dobi in jih potem priporoči tudi drugim.

Kdor jih še želi dobiti in pomagati zatiranim primorskim Slovincem, naj nam takoj piše po knjige, dokler zaloga ne poide.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.